

ZÁMĚR ZRUŠIT ZNÁMKOVÁNÍ V 1. A 2. ROČNÍKU: PROČ, JAK, KDY?

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

29.3. 2025, KONFERENCE VZDĚLÁVÁNÍ PRO BUDOUCNOST 2025
PAEDDR. MICHAL ČERNÝ

PROČ?

- **ODBOURÁNÍ STRESU, PLYNULEJŠÍ PŘECHOD MŠ – ZŠ**
- **POSÍLENÍ VNITŘNÍ MOTIVACE, OSLABENÍ MOTIVACE VNĚJŠÍ**
 - Děti přicházejí do školy přirozeně motivované se něco naučit, porozumět světu... proč je máme hned od začátku učit, že „za to“ něco dostanou?
 - Tedy zbytečné a vlastně škodlivé (deformující vztah k učení) jsou i jedničky
 - Horší známky často malé děti přímo demotivují
 - Čím později budeme muset sáhnout k „biči“ vnější motivace, tím lépe (některým školám se daří k němu nesáhnout vůbec...)
 - **Závazné** rušení klasifikace ve vyšších ročnících aktuálně opravdu nehrozí (výchovy?)
- **PODPORA INDIVIDUÁLNÍHO ROZVOJE**
 - Umožní vyjádřit individuální pokrok
 - Umožňuje efektivnější přístup ke každému žákovi
 - Formativní přístup: žák lépe identifikuje, v čem se potřebuje zlepšit a jak
- **VÝZNAMNÝ KROK PRO PODPORU FORMATIVNÍHO PŘÍSTUPU**
- **PODPORA SPOLUPRÁCE, OMEZENÍ (NEZDRAVÉHO) SOUTĚŽENÍ A POROVNÁVÁNÍ MEZI SEBOU**
- **VĚTŠÍ VYPOVÍDACÍ HODNOTA**
 - žák/rodič lépe porozumí svým potřebám a procesu učení

Argumenty

- **PRŮZKUMY: VĚTŠINA RODIČŮ JE PRO ZNÁMKY**
 - **TO, CO CHCE VĚTŠINA, NEMUSÍ BÝT SPRÁVNÉ**
 - NEOMEZENĚ ČOKOLÁDA, VIDEOHRY, ...
 - VYSLECHNOUT NÁZOR, ZAMYSLET SE, HLEDAT ŘEŠENÍ **NEZNAMENÁ VYHOVĚT**
 - **POPULISMUS = VŽDY VYHOVĚT VĚTŠINĚ**
 - **SPRÁVNÝ NÁZOR NUTNO PODLOŽIT DATY, VÝZKUMY (NESTAČÍ „VĚDĚT“)**
- **SLOVNÍ (FORMATIVNÍ) HODNOCENÍ JE VELMI PRACNÉ**
 - JE O NĚCO PRACNĚJŠÍ
 - NE O TOLIK, KDYŽ SE TO NAUČÍME
 - **VYPLATÍ SE (VIZ CÍLE ZAVÁDĚNÍ)**
- **SLOVNÍ HODNOCENÍ JE PŘÍLIŠ POZITIVNÍ, NEPŘIPRAVÍ NA ŠPATNÉ ZNÁMKY**
 - I POZITIVNĚ LZE NAPSAT „NEPŘÍJEMNÉ“ VĚCI
 - SROVNEJ S „MOTIVAČNÍMI“ JEDNIČKAMI
 - **PO PŘECHODU NA ZNÁMKY „NÁRAZ“ – U NĚKTERÝCH ANO, ALE LEPŠÍ NÁRAZ VE TŘETÍ TŘÍDĚ NEŽ V PRVNÍ...**

Jak je to v zahraničí? 2022

stát	Forma/y hodnocení v 1. ročníku	Od kterého r. se známkuje	Pozn.	Pozn. 2
Albánie	slovní	6.		
Kypr	Kriteriální, formativní	6.		
Estonsko	Známky/slovní	7.	Volba školy	Většinou slovní
Finsko	Známky/slovní/kombinace	4.	Volba školy	Většinou slovní
Itálie	kriteriální	6.		Od 2020
Řecko	Slovní/kriteriální	5.		
Polsko	kriteriální	4.		
Švédsko	Známky + slovní	6. (1.)	?	
Slovinsko	kriteriální	3.		
ČR zatím	Známky/slovní	8.	Volba školy	
Slovensko	Známky/slovní/kombinace	6.	Volba školy	
Španělsko	Slovní/kriteriální	6.		
Malta		4.		
Portugalsko	Slovní, kriteriální	5.		
Rakousko	Známky + slovní	2.		
Norsko	slovní	8.		
Francie	známky	1.		
Německo (většina zemí)	slovní	2. – 3.		

Jak je to v zahraničí? 2022

- Pouze ve Francii se povinně (pouze) známkuje od 1. ročníku
- Ve dvou zemích se od 1. ročníku známkuje v kombinaci se slovním hodnocením
- Ve čtyřech zemích včetně ČR si škola volí formu = známky nejsou povinné
- **V 11 zemích (61 %) se v počátečních ročnících neznámkuje**
- Ročník, od kterého se povinně známkuje, se pohybuje v rozpětí 2.-8., nejčastěji jde o 6. ročník

Závěr:

Více než v polovině zemí EU se v počátečních ročnících neznámkuje, naopak pouze ve třech zemích se povinně známkuje od 1. ročníku, z toho ve dvou v kombinaci se slovním hodnocením.

Známkovat od 1. ročníku je tedy spíše výjimečné a neobvyklé.

KDY?

- **BUDE-LI SCHVÁLENO V PARLAMENTU (ZMĚNA ŠKOLSKÉHO ZÁKONA)**
- **V PRVNÍCH ROČNÍCÍCH NEJPOZDĚJI OD 1. 9. 2027**
- **VE DRUHÝCH ROČNÍCÍCH NEJPOZDĚJI OD 1. 9. 2028**
- FORMULÁŘE VYSVĚDČENÍ PRO SLOVNÍ A KRITERIÁLNÍ HODNOCENÍ
 - PŘÍLOHY VYHLÁŠKY 3/2015 Sb. – **UŽ PLATÍ**
 - DVA „KRITERIÁLNÍ“ FORMULÁŘE: BUDOU SE (DOUFÁM) VYVÍJET
 - MOŽNO VYJÍT Z METODIKY „VYSVĚDČENÍ JINAK“

JAK?

- **I PO ZRUŠENÍ KLASIFIKACE NUTNO HODNOTIT!**
 - ZAKOTVENO V LEGISLATIVĚ
 - ZPĚTNÁ VAZBA JE DŮLEŽITÁ
- **DVĚ ZÁKLADNÍ FORMY NA VYSVĚDČENÍ**
 - **SLOVNÍ HODNOCENÍ**
 - **KRITERIÁLNÍ HODNOCENÍ (PODLE VYHLÁŠKY TYP SLOVNÍHO!)**
 - Vyhláška 48/2005 Sb. (o základním vzdělávání...), §15 odst. 3:
 - **(3)** Za slovní hodnocení se považuje i hodnocení kritériální, kdy je žák z chování a z jednotlivých vyučovacích předmětů hodnocen na základě posouzení míry naplnění předem stanovených kritérií. Konkrétní kritéria i vyjádření míry jejich naplnění stanoví ředitel školy v pravidlech hodnocení.
 - **Legislativně tedy pojem „slovní hodnocení“ znamená slovní i kritériální**
- **PRŮBĚŽNÉ HODNOCENÍ: MNOHO RŮZNÝCH FOREM, METOD, TECHNIK...**

- **NA CO SE MUSÍME SOUSTŘEDIT (PŘI ZAVÁDĚNÍ)**
- **PŘIPRAVUJEME METODIKU – BUDE VYDÁNA 2025)**
 - Komunikace, zdůvodnění
 - Ujasnění pojmů!
 - Formativní přístup (srozumitelné vysvětlení + výhody)
 - Sebehodnocení
 - Vzdělávací cíle (proč jsou důležité, jak stanovit...)
 - Jak získávat podklady k hodnocení (důkazy o učení)
 - Bezpečné prostředí pro všechny!
 - Postup zavádění z pohledu ředitele
 - Jednoduché techniky průběžného hodnocení (!)
 - Příklady dobré praxe

DOTAZY

DĚKUJI VÁM ZA POZORNOST

PaedDr. Michal Černý

Ředitel odboru předškolního a základního vzdělávání

Karmelitská 529/5
118 12 Praha 1

michal.cerny@msmt.gov.cz

+420 234 811 446
+420 770 162 100

www.msmt.cz